

Vedtatt av Karmøy kommunestyre 19.09.2016, saksnr 71/16

ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER FOR KARMØY KOMMUNE 2016 - 2020

Innledning

Formålet med alkoholloven av 2. juni 1989 nr. 27 med endringer 16. mai 1997 er i størst mulig utstrekning å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. I henhold til § 1-7d skal kommunen utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan.

Endringer foreslått i rusmiddelpolitisk handlingsplan 2016 – 2020 som vedtas av kommunestyret 19.12.2016:

Visjonen i rusmiddelpolitisk handlingsplan 2016 - 2020 er:

"Redusert bruk av rusmidler skaper økt trygghet og trivsel".

Videre er det ekstra fokus på følgende seks målområder:

- 1. Utsatt debutalder for rusmidler.**
- 2. Økt fokus på rusmiddelbruk blant eldre ungdommer**
- 3. Gjøre foreldre mer bevisste på egen rolle**
- 4. Tidlig intervensjon mot rusproblemer**
- 5. Økt livskvalitet og verdig behandling av mennesker med rusrelaterte problemer**
- 6. Lokale måle- og analyseredskaper**

Karmøy kommunes alkoholpolitiske retningslinjer 2016 - 2020:

ALKOHOLOMSETNING GENERELT:

- Bevillingsperioden settes til 4 år: **01.10.2016 – 30.06.2020.**
- Skjenking og salg av alkoholholdig drikk skal utøves til enhver tid i samsvar med alkoholloven og forskrifter gitt med hjemmel i denne samt regler fastsatt i disse retningslinjer.
- Bevillingsgebyr på salgs- og skjenkebevilling følger departementets satser. Bevillingsgebyr på ambulerende bevilling **til sluttet lag: kr 340,- pr. arrangement (per juni 2016)** jfr. forskrift 2005-06-08 nr 538: Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. hvor kap. 6 om gebyr er gitt med hjemmel i alkohollovens § 7-1 annet ledd.

Bevillingsgebyr for ambulerende skjenkebevilling til enkelt bestemt anledning og del av året:
For festivaler og større arrangement over flere dager betales kr 1200 per dag, maksimalt minstegebyret for skjenkebevilling, kr 4800 per juni 2016.

For mindre arrangement, med ca 100 deltakere betales et gebyr på kr 600.

- Bevillingshavere plikter innen de frister bevillingsmyndigheten setter å gi kommunen årlig økonomisk oversikt over omsetningen i volumliter (reviderte regnskapstall).

Bevillingsavgift – minsteavgift:

Minsteavgift salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1:

kr 1 540,- per juni 2016

Minsteavgift skjenking alkoholholdig drikk i gruppe 1, 2 + 3:

kr 4 800,- per juni 2016

Bevillingsavgift for øvrig i henhold til forskrift 2005-06-08 nr 538: Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. hvor kap. 6 om gebyr er gitt med hjemmel i alkohollovens § 7-1 annet ledd.

- E) Kommunen har ansvaret for kontroll med kommunale salgs- og skjenkebevillinger jfr. forskriftenes kap. 9, § 9-1. Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier og minst en gang pr. år. Det skal være 3 ganger så mange kontroller som en har salgs- og skjenkesteder, jfr. § 9-7.
- F) Krav om internkontroll
Innehavere av salgs- og skjenkebevillinger skal føre internkontroll med den virksomhet som drives i henhold til bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven. Jfr. forskriftenes kap. 8. Internkontrollen skal dokumenteres i den form og i det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Dokumentasjonen skal til enhver tid være oppdatert og tilgjengelig for kontrollmyndigheten.

SALGSBEVILLING:

- G) Salgsbevillinger for alkoholholdig drikk i gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol kan tildeles dagligvareforretninger, **bryggerier og ved nettsalg med utlevering.**
- H) Salg og utlevering av alkoholholdig drikk i gruppe 1 kan foregå til disse tider:

- Mandag – fredag:	Kl. 09.00 – 20.00
- Lørdag, nyttårsaften:	Kl. 09.00 – 18.00
- Påske- og pinseaften:	Kl. 09.00 – 16.00 (ihht lov om helligdager og helligdagsfred)

Alkoholholdig drikk i gruppe 1 skal være tildekket utenom salgstiden.

Søndager, helligdager, samt julaften, 1. mai, 17. mai og stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov kan det ikke selges øl.

Det er ikke tillatt å plassere alkoholholdig drikk i samme kjøleskap som alkoholfri drikk.

Det henstilles også til at alkoholholdig drikk ikke plasseres på samme hylle eller ved siden av alkoholfri drikk. Dersom kontrolløren mener at plasseringen ikke er forsvarlig, eller at det er mulig å ta feil av alkoholholdig og alkoholfri drikk, kan bevillingshaveren pålegges å gjøre noe med dette.

SKJENKEBEVILLING:

- I) Alminnelig skjenkebevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol kan gis til serveringssteder i tettbebygde strøk og fordelt i hele kommunen, dog ikke når stedet er lagt til:
- Oppvekstmiljø/boligområde

- Idrettshaller/helsestudio
- Gatekjøkken/storkiosker
- Kommunale bygg fullt ut eiet og drevet av kommunen.

Alminnelig skjenkebevilling må søkes for hvert skjenkested også om de befinner seg i samme bygning.

Skjenkesteder på kjøpesenter gis som hovedregel ikke **alminnelig** skjenkebevilling innenfor åpningstiden i den øvrige del av senteret.

J) Det forutsettes at gitt bevilling tas i bruk i rimelig tid etter at bevillingen er gitt. I motsatt fall faller bevillingen bort.

K) Det settes et øvre tak på 17 skjenkebevillinger.

Skjenkebevillinger begrenset til sluttet lag og/eller sommersesong etc teller ikke med i antall bevillinger. Skjenkesteder som har noe begrenset åpningstid/kapasitet kan også vurderes å holdes utenfor taket.

L) Bevillingen gjelder bare for det godkjente skjenkested og godkjente type virksomhet. Endring av driftskonseptet er avhengig av forhåndsgodkjenning av bevillingsmyndigheten. Ved skifte av bevillingshaver, eller ved et eierskifte, skal det omgående framlegges en kontrakt for bevillingsmyndigheten underskrevet av tidligere og ny bevillingshaver. Kontrakten skal inneholde hvilke endringer som foretas og dato for endringene. Dersom slik kontrakt ikke foreligger innen 3 måneder, jfr. alkohollovens § 1-10 om anledning for ny bevillingshaver til å kunne skjenke i inntil 3 måneder på den tidligere bevilling, anses skjenkestedet (virksomheten) som nedlagt. Virksomheten kan fortsette på den tidligere bevilling i inntil tre måneder såfremt det søkes om ny bevilling uten ugrunnet opphold, og senest 30 dager, etter overdragelsen – jfr. serveringslovens §22.

M) Skjenketider:

Skjenking av drikk som inneholder mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Mandag - torsdag:	kl. 12.00 – 01.00
Fredag og lørdag:	kl. 12.00 – 02.00
Søndag:	kl. 12.00 – 01.00

Skjenking av drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol:

Mandag t.o.m. søndag:	kl. 13.00 – 01.00
-----------------------	-------------------

Uteservering følger skjenketidene for inneservering.

Åpningstiden fastsettes til en halv time lenger enn skjenketiden.

N) Uteservering

Serveringssteder med skjenkebevilling kan, når forholdene ligger til rette, få skjenkebevillingen utvidet til bruk i friluft på følgende betingelser:

- Uteservering følger skjenketidene for inneservering i pkt. M).
- Skjenkeområdet skal være tydelig avgrenset, og godkjent av bygningsmyndigheter etc. med en øvre grense på antall sitteplasser.
- Det gis ikke bevilling til servering på fortau.

Tillatelsen til uteservering trekkes tilbake/behandles på nytt for det enkelte skjenkested dersom det framkommer klager på høyt støynivå etc. eller anmerkninger fra politiet.

- O) Alminnelig bevilling til alkoholholdig drikk i gruppe 3: Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol kan kun gis til **skjenkesteder hvor det tilbys matservering av varmrett til minst kl. 21.30.**

Skjenkesteder som er en integrert del av et større hotell (bar, konferanse-/selskapslokaler, hotellrom og nattklubber for voksne) kan etter en konkret vurdering gis alminnelig brennevinsbevilling.

- P) Ambulerende skjenkebevillinger for sluttet lag

Det opprettes ambulerende bevillinger for skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol og gruppe 3: Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol for en enkelt anledning til deltakere i sluttet lag, som f.eks. brylluper, åremålsdager, etc. i henhold til alkoholovens § 4-5. Med skjenking forstås **salg** for drikking på stedet. **Aldersgrense 18 år / 20 år.**

Gjelder også utvidelse av bevilling for skjenkesteder som har alminnelig bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol til også å omfatte ambulerende bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 3: Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol for sluttet lag.

Ølsmaking og vinsmaking tillates dersom det er i samsvar med reklameforbudet og i følge alkoholoven generelt. Arrangør/ansvarshavende plikter å sette seg godt inn i regelverket.

- Q) Ambulerende skjenkebevilling for enkelt bestemt anledning og del av året.

Det opprettes kommunale bevillinger for skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol for en enkelt bestemt anledning og del av året i henhold til alkoholovens § 1.6, **andre** ledd. Dette gjelder også i kommunale bygg fullt ut eiet og drevet av kommunen. **Aldersgrense 18 år.**

Gjelder også utvidelse av bevilling for skjenkesteder som har alminnelig bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol. Dette kan være utvidelse av lokalet, for eksempel i telt ved enkelt bestemt anledning og del av året.

Med en enkelt bestemt anledning menes arrangementer som ikke er sluttet lag, f.eks. dansetilstelning eller arrangement som kan strekke seg over en periode på inntil 6 dager **sammenhengende**, f.eks. festivaler, **konserter**, åpen dans på grendahus, idrettshaller etc.

Generelt gis ambulerende skjenkebevillinger kun til firma/stiftelse/lag/forening/organisasjon som har organisasjonsnummer og ikke til privatpersoner med unntak av til sluttet lag.

Ved arrangementer som retter seg mot ungdom under 18 år kan det ikke skjenkes alkohol, selv ikke til ungdom over 18 år. Arrangementene skal være alkoholfrie, uavhengig av hvor stor del av målgruppen som er under 18 år.

Ølsmaking og vinsmaking tillates dersom det er i samsvar med reklameforbudet og i følge alkohollovgivningen generelt. Arrangør plikter å sette seg godt inn i regelverket.

Skjenking av alkohol i idrettshaller og kommunale bygg skal ikke forekomme, når det samtidig foregår aktiviteter for barn og unge i og i umiddelbar nærhet av byggene.

Utleie av byggene skal ikke på noen måte redusere tilbudet til barn og unge.

Idrettshaller og kommunale bygg skal ikke leies ut til **kommersielle aktører** som ønsker å tjene penger på arrangementer med alkoholserving.

Ved store arrangement/teltarrangement kreves det at ansvarshavende gjennomfører og består kunnskapsprøven om alkoholloven for skjenking før arrangementet gjennomføres.

For utearrangement eller arrangement i telt skal musikken opphøre senest **kl. 01.00**.

Ved større etablerte festivaler bør arrangøren høres før rådmannen avgjør (steder/personer som er forhåndsgodkjent av politiet) hvem som skal gis ambulerende skjenkebevilling under festivalen.

Formannskapet skal årlig forelegges oversikt over antall innvilgede ambulerende skjenkebevillinger og type arrangement bevillingene er gitt for.

R) Delegasjon.

Myndigheten til å avgjøre søknader om skjenkebevilling **innen fastsatt tak** delegeres til formannskapet. Når den øvre grense for antall skjenkebevillinger er nådd, delegeres det til rådmannen å avslå nye søknader om bevilling. Rådmannen vurderer hvilke skjenkebevillinger som kommer inn under taket på 17 skjenkebevillinger.

Myndigheten til å avgjøre søknader om salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 for dagligvarebutikker delegeres til formannskapet.

Formannskapet delegeres myndighet til å avgjøre søknader om utvidelse av skjenketid.

Kommunestyret delegerer til rådmannen:

- Rådmannen gis fullmakt til å fornye eksisterende salgs- og skjenkebevillinger for bevillingsperioden 01.10.2016 – 30.06.2020.
- Rådmannen gis fullmakt til å behandle søknader om ambulerende skjenkebevilling for sluttet lag i henhold til alkohollovens § 4-5 og til enkeltanledning eller del av året (inntil 6 dager) i henhold til alkohollovens § 1.6, andre ledd i kommunale bygg og på kommunal grunn.
- å avgjøre søknader om ambulerende bevillinger til skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1, 2 + 3 for sluttet lag i henhold til alkohollovens § 4.5.
Gjelder også utvidelse av bevilling for skjenkesteder som har alminnelig bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 til også å omfatte ambulerende bevilling alkoholholdig drikk i gruppe 3 for sluttet lag.

- å avgjøre søknader om skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 for enkelt bestemt anledning og del av året, som festivaler, åpen dans på grendahus etc. i henhold til alkohollovens § 1.6, **andre** ledd.
Gjelder også utvidelse av bevilling for skjenkesteder som har alminnelig bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2, evt. også gruppe 3. Dette kan være utvidelse av lokalet, for eksempel i telt ved enkelt bestemt anledning og del av året.
- å godkjenne skifte av styrer eller stedfortreder etter uttalelse fra nødvendige instanser som f.eks. politi etc. Videre må styrer/stedfortreder for salgsbevilling og skjenkebevilling ha gjennomført og bestått/bestå kunnskapsprøven om alkoholloven og styrer for skjenkebevilling må ha gjennomført og bestått/bestå etablererprøven i serveringsloven.

S) Utvidet kompetansekrav for ansatte i skjenkenæringen

Alle ansatte som håndterer alkoholvarer overfor kundene samt ordensvakter på skjenkesteder skal ha Karmøy kommunes Ansvarlig vertskap-kurs over to dager/kvelder som arrangeres årlig. Kravet gjelder serveringspersonale, bartendere, dørvakter og annet personale som unntaksvis kan bli satt inn i slike funksjoner. Bedriften får etter avholdt kurs tilsendt kursbevis som må kunne legges fram ved eventuell kontroll.

Det forutsettes at ansatte som er på jobb, ikke drikker alkohol i arbeidstiden/åpningstiden.

Bevillingshavere, eiere, styrere, stedfortreder og/eller andre ansatte på skjenkesteder, som ikke er på jobb, skal anses som en vanlig gjest og skal ikke veksle mellom å drikke alkohol, rydde, skjenke/servere eller rydde opp i eventuelle episoder med gjester.

T) Møte med kommunen

Alle salgs- og skjenkesteder plikter å være representert på møter med kommunen der også andre offentlige myndigheter kan medvirke (politi, tollvesen, mattilsyn mv.).

U) Karmøy kommunestyre ønsker å motvirke kombinasjonen alkohol og pengespill.

Bevillingshavere forutsettes derfor ikke å tillate noen form for pengespill (**poker/nettspill osv**) i lokaler hvor det skjenkes alkohol.

V) Det tillates ikke skjenking på kreditt.

W) For å opprettholde en god likestillingsprofil, godt omdømme og unngå at barn og unge får uheldige opplevelser av bylivet/skjenkenæringen tillater Karmøy kommunestyre ikke driftskonsept/underholdning på skjenkesteder som:

- Stripping
- Erotisk dans
- Toppløs-servering
- Undertøyshow
- Servering av mat/drikke på kropp (for eksempel sushi, drikke-leker/konkurranser mm)

X) Prikktildeling og inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

Alkoholforskriftens kapittel 10. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

§ 10-1. Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning i § 10-2 til § 10-6 gjelder der kontroll gjennomført i henhold til kapittel 9 i denne forskriften eller rapport fra andre myndigheter,

avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

§ 10-2. Ved overtredelser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd. Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktene legges til grunn.

Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. alkoholloven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. alkoholloven § 1-10 første ledd.

§ 10-3. Følgende overtredelser fører til tildeling av **åtte prikker**:

- salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholloven § 1-5 annet ledd
- brudd på bistandsplikten, jf. § 4-1 annet ledd i denne forskriften
- brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholloven § 3-9 og § 4-7
- hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholloven § 1-9.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **fire prikker**:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i denne forskriften, skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i denne forskriften
- brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholloven § 3-7 og § 4-4
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholloven § 1-5 første ledd
- brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 1-5 tredje ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **to prikker**:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i denne forskriften
- mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. alkoholloven § 1-9 siste ledd, jf. kapittel 8 i denne forskriften
- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne

forskriften

- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. alkoholloven § 1-7c
- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd
- gjentatt diskriminering, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **én prikk**:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i denne forskriften
  - brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i denne forskriften
  - konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i denne forskriften
  - gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i denne forskriften
  - brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i denne forskriften
  - brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven § 3-2 og § 4-3
  - brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i denne forskriften
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjette ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.

§ 10-4. Dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3.

Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden.

Dersom omstendigheter som nevnt i første og annet ledd vektlegges, skal dette begrunnes særskilt i vedtaket.

§ 10-5. Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtaket etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag.

§ 10-6. Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker.

Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtakelsesdato.